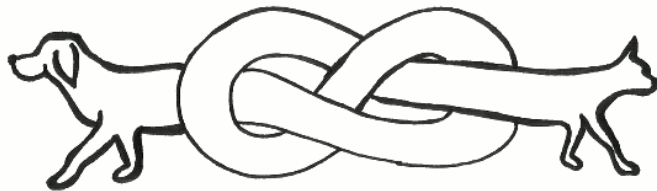

neslýšny -

Košíkové

ročník 2017, číslo 1

Jak pejsek s kočičkou udělali tento časopis

KOLEKTIV ZAKLADATELŮ NESLYŠNÉHO KOČKOPSA

Jednou se vám sešli pejsek s kočičkou, samozřejmě virtuálně, protože pejsek žije v Praze a kočička v Brně, a povídali si. A povídali a povídali, až vám z toho pejsek málem usnul. Když kočička vymýšlela, jak modernizovat základní vojenskou službu, zmínila se o bakalářské práci o lifestylových časopisech.

Pejsek se najednou probudil a začal ťukat do klávesnice: „Já lifestylové časopisy tuze rád. Pojďme jeden napsat spolu.“ Ani chvilku se nezdržoval a hned odeslal zprávu klávesou Enter.

„Lifestylový? To ne,“ odepisuje kočička. „Časopis bych s tebou dělala ráda, ale musely by v něm být i věci, které se líbí mně.“

„Tak tam dáme všechno, co se komu líbí, a pak se ten časopis bude líbit všem,“ navrhl pejsek.

„Dobře,“ souhlasila kočička. A pustili se do práce.

* * *

„Dám tam tuhle politickou povídku,“ píše pejsek.

„A já tam dám svoje **myšlenky**. Moc ráda si s nimi hraju. Nevíš, zda slovo myšlenka pochází ze slova myš?“ píše kočička, celá rozdováděná.

„To nevím,“ píše pejsek. „Ale chce to víc povídek. Přidám tam ještě tuhle dětinskou a tuhle krvavou.“

„Jistě, takový časopis musí být dostatečně kulturní,“ souhlasí kočička a vkládá do časopisu recenzi.

„A také kontroverzní,“ píše pejsek a přidává úvahu o Romech.

„A musí tam být programování,“ píše kočička. „To mě fascinuje.“

„Programování?“ podivuje se pejsek. „To asi nezačneme, kočičky přece nemají rády programování.“

„To je jen genderový předsudek,“ trvá si na svém kočička a vkládá článek o C++.

„Ve správném časopise také nesmí chybět poezie,“ ťuká pejsek a přidává epickou báseň o vodníkovi.

„Hezká, ale to já raději komix,“ píše kočička a vkládá kreslené rámečky rovnou z GIMPu.

„A od náhodného zájemce jsem dostal ještě tuhle úvahu,“ dodává pejsek a zařazuje filozofické pojednání.

Kočičce už to stačí a pejskovi také, tak pejsek píše: „A jak se to bude jmenovat?“

„Slyšel už jsi o Neviditelném psovi?“ vyzvídá kočička.

„To je co? Všichni psi, o kterých jsem kdy slyšel, byli viditelní,“ podivuje se pejsek.

„To byl jeden ovčák Ondřeje Neffa. Škoda, že jsi ho neznal. Umřel už dávno,“ píše kočička. „Ale přivádí mě na **myšlenku**, že náš časopis by se mohl jmenovat Neslyšný kočkopos.“

„A nestačil by jen Kočkopos, jako že to píše kočička s pejskem?“ vykrucoval se líný pejsek.

„Kdepak,“ píše kočička. „Kočkoposů je plný svět, ale jen ten náš bude neslyšný.“

„A proč neslyšný?“ vyzvídá pejsek.

„Kočkopos proto, že dáváme dohromady věci kočičí a věci psí, a neslyšný proto, že nás nejspíš nikdo nebude poslouchat,“ vysvětluje kočička.

„Tak dobře,“ souhlasí pejsek.

* * *

A tak dali pejsek s kočičkou dohromady časopis a vyvěsili ho na web. Pejsek byl na něj náramně hrdý a kočička hrálo u srdce, že díky pejskovi je časopis mnohem lepší a bohatší, než jaký by zvládla sama.

A stalo se, že se na stránky Neslyšného kočkopsa zatoulal zvědavý čtenář. „Ha! To bude něco pro mě,“ řekl si a pustil se do čtení. Přečetl úvodník o stanicích metra, dětinskou povídku o konci světa, krvavou povídku o konci manželství, politickou povídku o zázvoru, kulturní recenzi, článek o programování, **myšlenky** o všem možném, úvahu o Romech, pojednání o vlivu masmédií, báseň o vodníkovi a komix o kastrováném kocourovi. Všechno se mu to smíchalo dohromady a úplně ho rozbolela hlava. Pomyslel si, že to má z toho, že to četl všechno. „Proč já jen to četl všechno?“ litoval, ale už bylo pozdě.

A pejsek píše kočičce: „Podle Google Analytics máme dalšího čtenáře – z Austrálie.“

„Skvělé,“ odepisuje kočička.

Jana Nagyová: Budoucí minulost

Zastavili jsme se. To, co jsem před sebou uviděla, mi vyrazilo dech. Ve vysoké, neudržované trávě bylo možno zřetelně rozpoznat množství kamených náhrobků. Naprázdno jsem polkla a v obavách jsem na něj pohlédla. Vytušil, že čekám vysvětlení.

Magda Štrajtová: Šťastný konec

Nákou dobu si žili dobře. Slepice daly vejíčka. Na poli vyrostlo obilí. Nejmladší bratr ušil boty a ty pak na koni odvezl prodát.

Mikoláš Štrajt: Veselá tramvaj

Snažila se neusnout, zatímco jí před očima ubíhaly zastávky: **Východní nádraží**, **U korálkovny**. Teď jen nezavřít oči. **Ústřední archiv**. Oči se jí mhouřily. Tramvaj vjela na most přes řeku. Výborně, jen nezavřít oči ani na chvilku... A oči se Markétě samy zavřely.

David Hromádka: Myšlenky s ručením omezeným IV

„Ve dvou je to o tolik lepší...“ řekla kolejnice.

Jarmila Flaková: Nemám inspiraci

Nemám inspiraci
Jak sníh v dějinách se ztrácí
Na stromečku hvězda
A mně už se nezdá

KNIHOVNIČKA NESLYŠNÉHO KOČKOPSA**Josef Čapek: Jak si pejsek s kočičkou dělali k svátku dort**

„To nic není,“ řekl pejsek, „to je lehké, to já vím, jak se takový pravý dort dělá! To se do takového dortu dá všechno, co je k jídlu nejlepší, všechno, co nejraději jíš, a pak je ten dort nejlepší. Když tam dáš takových nejlepších jídel pět, tak je pětkrát dobrý, když jich tam dáš deset, tak je potom desetkrát dobrý. Ale my si jich tam dáme sto a budeme mít stokrát dobrý dort!“

David Hromádka: Kočkopsí umíráček

Některé z nich přijme s radostí, jiné s odporem; některé mu přinesou úzkost a strach z neznáma, jiné štěstí a spokojenost; s některými se třeba nedokáže vyrovnat a v bezradnosti či pomýlenosti pak ubližuje svým nejbližším, aniž by se za to cítil odpovědný. Před dalšími zase člověk utíká a vyčerpává se vnitřním bojem v naději, že jim unikne.

Obsah

POVÍDKY	4
Budoucí minulost	4
Šťastný konec	8
Veselá tramvaj	9
ÚVAHY/BÁSNĚ	13
Myšlenky s ručením omezeným IV	13
Nemám inspiraci	13
KNIHOVNIČKA NESLYŠNÉHO KOČKOPSA	14
Jak si pejsek s kočičkou dělali k svátku dort	14
POSLEDNÍ SLOVO	16
Kočkopsí umíráček	16

Neslyšný kočkopes * číslo 2017/1 (26. března 2017) * [www: kockopes.tumblr.com](http://www.kockopes.tumblr.com)

Redakční rada: David Hromádka a Mikoláš Štrajt * Redakční e-mail: neslyсны.kockopes@gmail.com

Ilustrace: Dominika Izáková (str. 1 a 3), Mikoláš Štrajt (str. 7 a 12), ostatní public domain. * Korektury: David Hromádka

* Sazba: v programu L^AT_EX David Hromádka Neslyšný kočkopes je šířen pod licencí CC-BY-SA (**Uveďte autora – Zachovejte licenci 3.0 Česko¹**). Můžete ho šířit a dále upravovat, pokud uvedete autory a zachováte licenci.

¹viz <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/cz/>

Budoucí minulost

JANA NAGYOVÁ

Další z nudných podzimních dnů, které jsem trávila na okraji Londýna. Přestěhovala jsem se nedávno a nikoho jsem zde neznala. Byl podvečer. Město zaplavovala zář zapadajícího slunce. Příjemný vánek ovíval prochládlé tváře a poletující listí ze stromů se zachycovalo ve vlasech. Milovala jsem přesně toto melancholické podzimní počasí. Loudala jsem se domů a ničeho a nikoho jsem si nevěšimala. Když v tom okamžiku jako by mě k zemi někdo přikoval.

Zastavila jsem se u něj a nevěřičně jsem si jej prohlížela. To viktoriánské sídlo z první poloviny 19. století, které mi bůhví proč učarovalo, bylo přesně takové, jaké znám z gotických hororů. Temně strašidelné a zvědavě tajemné. Stála jsem před ním a obdivně jsem si jej prohlížela. Milovala jsem starou Anglii a tohle byl přesně takový dům, o jakém jsem vždy snila. Nebyla jsem si ale jistá, že bych ho byla kdy viděla. V tu chvíli jsem si uvědomila, že jsem zabloudila. V téhle části ulice jsem ještě nebyla. Porozhlédla jsem se a došlo mi, že jsem zde sama. Ulice byly prázdné. Nikde ani živáčka. Pociťovala jsem svíravý pocit. Zatřepala jsem hlavou a odmítala si připustit paranoidní představy.

Náhle mi po těle proběhl mráz. Nepřirozeně chladný, na to, že byl teprve říjen. Zachvěla jsem se. Mé nohy jako by mě v tu chvíli přestaly poslouchat a daly se do kroku. Jak omámená jsem vykročila k domu a nevím ani jak, jsem se zastavila těsně u vchodových dveří. Už už jsem chtěla sáhnout po klíče, když v ten okamžik se mohutná vrata sama otevřela.

V nich jsem spatřila stát postaršího, prosedivělého muže, oděného v dobovém smokingu, typickém pro devatenácté století.

„Jen račte, slečno, už na vás čeká,“ poklonil se a pokynul mi, abych vstoupila.

Ve vsí slušnosti jsem chtěla odmítnout a utéct pryč, jenže to, co jsem uzřela, mě zastavilo. Oslepila mě zář, lesk a přepych onoho sídla. Jako bych se ocitla na natáčení historického filmu. Stála jsem na prahu a s otevřenou pusou a doširoka otevřenýma očima jsem nevěřičně hleděla na onu krásu. Ač jsem si uvědomovala, že svým výrazem působím přihlouple, nemohla jsem si pomoci. Po obrovském zdobeném sále se proměňovaly vznešené dámy v překrásných robách a pánové v drahých dobových kostýmech. Na patře seděl orchestr a hrál asi něco od Mozarta. Taneční sál byl zaplněn tanečníky. Někteří pánové bokem kouřili, postarší dámy v koutku se ovíjely vějíři a probíraly dění

kolem. Připadala jsem si jako ztracená v čase. Neměla jsem ponětí, že jsem to udělala, ale vstoupila jsem dovnitř. Mé okouzlení v ten moment zmizelo. Přimhouřila jsem oči, a obrátila se na onoho muže, který mě pustil dovnitř.

„Počkat, co jste to říkal? Kdo na mě čeká?“ zamračila jsem se.

Stařík se namísto odpovědi jen mile pousmál. Docházelo mi, že se něco děje. Tady bych neměla být, projelo mi hlavou. Nejistě jsem se usmála, ale spíš než klid, měl můj smích znamenat rozčarování. Chtěla jsem odejít, ale jen jsem udělala krok, vytřeštila jsem oči a koukla na sebe.

„Co to...“ hlesla jsem a prohlížela se. Namísto džínů, trička a bundy, v nichž jsem do domu vstoupila, jsem na sobě měla rudé dobové šaty. Tohle se mi jen zdá, to je sen. Není to skutečné, ujišťovala jsem se. Chystala jsem se komorníkovi spílat, co to má znamenat, ale ten jako by se do země propadl. V panice jsem zacloumala vraty, ale nešla otevřít. Jímal mě strach. Jsem zde uvězněná? Co se to děje? Kde to sakra jsem?

„Kdo na mě čeká?“ špitla jsem si pro sebe v obávách a pomalu se otáčela čelem k dobře se bavícímu osazenstvu. Hudba pojednou utichla. Lidé se přede mnou rozestoupili a vytvořili uličku. Naprázdno jsem polkla a pořád dokola se přesvědčovala, že se mi něco stalo a tohle je jen sen. Nejistě jsem těkala po usmívajících se, jejichž smích mi naháněl spíš hrůzu, než aby mě uklidňoval. Byl to přesně takový ten šibalský úsměv, díky němuž očekáváte, že se něco stane, ale netušíte co. Náhle jsem instinktivně zvedla hlavu a vzhledla k dotyčnému, který ke mně přicházel.

„Přišla jsi,“ vydechl a mile se na mě usmál.

Já v tu chvíli ztratila řeč. Charismatictějšího muže, než byl tenhle, jsem nikdy předtím neviděla. Vysoký, statný, urostlý. Snad na míru ušitý oblek podtrhoval jeho charisma. Jako by ani nebyl z naší doby a vystoupil z historického románu. Polodlouhé hnědé vlasy mu vlály s každým jeho krokem. Neskutečně modrýma očima se mi zabodával přímo do srdce. Jemné strniště umocňovalo jeho ostré rysy ve tváři. Kdyby mi nabídl sňatek, ani minutu bych neváhala. Jako zamilovaná pubertáčka jsem na něm mohla oči nechat. Nespouštěla jsem z něho zrak. S pootevřenými ústy jsem sledovala jeho sebevědomou chůzi, kterou si to ke mně šinul. Šibalské, potěšené výrazy osazenstva, které nás pozorovalo, jsem ignorovala. Svět v tu chvíli pro mě přestal

existovat. Ačkoliv jsem byla zmatená a vyděšená, nebyla jsem schopna nic říct. Čím blíže mi byl, tím více mé srdce plesalo radostí. Byla jsem si jistá, že jsem ho nikdy předtím neviděla. Přesto jsem cítila, že ho znám odjakživa.

Zastavil se těsně u mě a já pocítila, jak se mi podlamují kolena.

„Heleno,“ oslovil mě sametovým hlasem a vzal mě za ruku. Určitě se mi tohle zdá. Já nemám takové štěstí, abych potkala někoho takového. Poklekl přede mnou. Chtěla jsem ucuknout a zavrtět hlavou, neboť jsem tušila, co zřejmě bude následovat.

„Má drahá, vezmeš si mě?“ vyslovil se.

Zalapala jsem po dechu. S jednou rukou v té jeho, s druhou na hrudi, jsem se uklidňovala. Nemohla jsem vstřebat, co jsem právě slyšela. Chtělo se mi omdlít. Musela jsem se probudit. Přeci v ty nejlepší okamžiky se člověk vždy probudí. Několikrát jsem zavřela oči, a doufala, že se vzbudím, ale neprobouzela jsem se. Tohle je příliš krásné na to, aby to byla skutečnost. Není to možné. Nemohla jsem se přeci propadnout v čase, a ocitnout se v 19. století.

Nejistě jsem se usmála. Pohlédla jsem do dychtivých tváří našeho obecnstva, které očekávalo odpověď. Ač jsem měla plno otázek a rozhodně jsem si říkala, že odpovím ne, pod tíhou jeho podmanivého pohledu, jsem souhlasila. Připadalo mi ale, že vůbec nemluví já. Cítila jsem, jak místo mě mluví někdo jiný. Byl to můj hlas, byla jsem to stále já, ale jako by mi někdo našeptával, co udělat. Někdo cizí ovládal má slova.

Nastala scéna jak z romantického filmu. Lidé začali tleskat a radostně pokřikovat. Onen krásný neznámý mi nasadil diamantový prsten, vzal mě do náruče a políbil. Zavřela jsem oči a užívala si jeho polibky. Teď jsem si přála nikdy se neprobudit. Ač jsem tomu mystickému opojení propadla, po chvíli jsem si uvědomila, že na jednu neslyším žádný smích. Radostné veselí zčista jasně utichlo a nastalo podezřelé ticho. Otevřela jsem oči a hrůzou vykřikla.

Tu děsivou tvář jsem od sebe odtrhla a vyděšeně jsem tékala hlavou kolem sebe. Pryč byla ta krása, ten přepych a oslnivá zář. Pryč byly krásné dámy a dokonalí pánové. Namísto toho jsem všude viděla průsvitné duchy, v potrhaných, spálených hadrech. Lidské tváře vystřídaly posmrtné, bledé lebky či odpudivě znetvořené obličejy, které sotva kdy připomínaly člověka. Prázdné důlky na mě hleděly. Ač jsem v nich viděla jen temnotu, cítila jsem z nich výčitky a strach. Pryč byl můj domnělý krásný snoubenec. Stál v čele chodících mrt-

vol, které ho obklopile. Nelišil se od nich. Krásnou tvář vystřídala děsivá lebka s děsivě nenávisným výrazem.

„Ne. Co to má být? Co se to děje? Ne!“ křičela jsem v panice a ve strachu. Mé šaty byly potrhané a ohořelé. Celý dům se náhle ocitl v plamenech. Vše kolem nás hořelo. Krčela jsem se u dveří. Pevně jsem svírala kliku a lomcovala s ní. Nešlo otevřít. Chtěla jsem utéct, ale duše těch mrtvých mě odmítaly pustit.

„Ne, prosím. Pomoc! Ne!“ řvala jsem hystericky a sesypala se na zem. Nedobrovolně jsem zde zůstala uvězněná s duchy.

„Proč, Heleno? Proč jsi to udělala?“ promluvil můj mrtvý snoubenec. Mrtvolnými důlky na mě pohlédl. „Proč jsi to udělala?“ zvýšil hlas, který se rozezněl v ozvěně.

„Co proč jsem udělala?“ vykoktala jsem v hrůze, aniž bych věděla, co jsem to měla provést.

„Vše bylo nedorozumění. Lhali ti. Chtěli nás rozdělit. Já jsem tě miloval. Miloval,“ křikl. „Proč jsi nás zabila? Proč jsi nás všechny nechala v tomhle domě umřít?“ zařval.

Jeho nemrtvý doprovod zůstal stát v pozadí. On sám se ke mně připlížil.

„Ne! Ne!“ zařvala jsem polomrtvá strachy. Odmítavě jsem kroutila hlavou a stírala si slzy. „Chci pryč!“ Pustila jsem kliku a překřížila si ruce přes obličej. Nedomohla jsem dále hledět do očí šílené mrtvoly.

„Odsud se nedostaneš. Uhořeli jsme zde, všichni! Kvůli tobě. Ale ty ses pro nás vrátila. Umřeš tady s námi.“ Poklekl ke mně.

V hysterickém šoku jsem sebou šhubala, a hlavu otáčela ze strany na stranu. Nevnímala jsem nic, co se děje. Položená jsem se choulila u zdi a se zavřenýma očima jsem se modlila, ať tahle noční můra skončí. Teď bych se měla probudit, ale tohle bylo příliš živé na to, aby to byl sen. Odtahovala jsem se od mrtvé zrůdy, která ke mně natahovala kostnatou ruku.

„Odpouštím ti, má drahá. Pojď, teď spolu budeme navěky. Nikdo nás už nerozdělí,“ rozněžněl se. „Ani smrt,“ dodal a mrazivě se rozchechtal.

Schoulila jsem se do klubička, zacpala si uši a co nejhlasitěji, jak jsem uměla, ze zoufalství, z plných plic instinktivně vykřikla: „Omlouvám se, odpusťte mi to, prosím. Omlouvám se!“ Byla jsem natolik vysílená a na smrt vyděšená, že jsem upadla do bezvědomí a bylo mi jedno, co se stane. Přijala jsem fakt, že uhořím a stanu se věčností bloudící duší spolu s ostatními.

* * *

„Slečno, jste v pořádku? Halo, slyšíte mě? Co se vám stalo?“ slyšela jsem mužský hlas. Pomalu jsem

rozevírala oči a spatřila jsem u sebe dřepět neznámého muže. Ležela jsem na chodníku, zcela zmatená a vyděšená. Pomohl mi vstát.

„Co se stalo?“ pípla jsem zmateně.

„To mi řekněte vy. Našel jsem vás tu ležet v bezvědomí,“ vysvětlil mi starostlivě. Zamžikala jsem a pokoušela si vzpomenout, co se mi přihodilo. Vzápětí jsem mu pevně sevřela paže a jako smyslů zbavená jsem na něj uhodila.

„V tom domě,“ poukázala jsem za sebe, „chtěli mě zabít nějakí šílení lidé. Všechno kolem hořelo a oni říkali, že umřu taky. Víím, že se to stalo, nebyl to sen. Bylo to skutečné,“ pohlédla jsem na něho ustrašeně. „Nevěřte mi, vidíte, ale stalo se to. Přesně v tom domě. Tvrdili, že jsem je zabila. Pane Bože, já nevím, co se to stalo. Musíte mi věřit,“ mluvila jsem zmateně, než jsem si uvědomila, že má slova mu nemohou dávat smysl, když ho nedávají ani mně.

„Uklidněte se a řekněte mi v klidu, co se vám přihodilo,“ konejšil mě. Jeho hlas měl uklidňující účinky. Chvilí jsem oddechovala, abych si uvědomila, že jsem opět v 21. století. Opět jsem k němu vzhlédla. Zazabila jsem se. Nevypadal vůbec špatně. Urostlý, černovlasý asi třicetiletý mladík se zelenýma očima mě držel v náručí a se zájmem v očích očekával, co budu vyprávět. Bylo mi předem jasné, že mé historce neuvěří, ale i přesto jsem mu to, bůhví proč, všechno povyprávěla. Ani jednou mě nepřerušil. Jestliže si myslel, že jsem šílená a patřím do blázince, nedal to najevo.

„Vy... vy mi to věříte?“ vykoktala jsem, neboť jak jsem se poslouchala, můj příběh vyzněl jako z těch nejšílenějších nočních můr. V tu chvíli mě pustil a začal se nejspíše ošívát. Podíval se na trosky domu, který mě měl údajně uvěznit. Vůbec to nevypadalo, že by v něm někdo žil. Působil opuštěně a zanedbaně. To mě ještě více utvrdilo v tom, že se vše odehrálo v mé pomatené mysli. Onen neznámý mě ale překvapil.

„Ten dům vyhořel před sto padesáti lety,“ řekl po skončení mého vyprávění. „Ve městě se traduje, že v něm straší. Váže se k němu taková historka.“ Vzal mě za ruku. Ucukla jsem nedůvěřivě. Neodradilo ho to a stále mi ji nabízel. „Nebojte se, věřte mi. Něco vám ukážu ale trochu to s vámi asi zatřese.“ Osmělila jsem se a následovala ho. Společně jsme zamířili do zpuštěné, zarostlé zahrady za domem. Přelézt vratký, ztrouchnivělý plot nebyl problém.

„Jaká historka?“ zajímala jsem se.

„Říká se,“ započal, když jsme se prodírali skrze vysokou trávu a větve stromů, „že požár založila snoubenka pána domu, když se v den jejich zasnub dozvěděla, že ji podvádí. Nebyla to prý pravda. Ušili na ni léčku, aby je dostali od sebe. Jenže skončilo to nej-

hůře, jak mohlo. Zešilela a chtěla se pomstít. Zavřela vrata a návštěvníky uvěznila v domě. Nikdo kromě ní nepřežil,“ vypravoval mi a já se děsila čím dál tím víc. Jeho vyprávění sedělo příliš dokonale na to, co jsem prožila. „Od té doby lze prý slýchat nářek umučených duší, které v domě uhořely.“

„Kam mě vedete?“ jímala mě nejistota a strach z toho, co se ještě dozvím.

„Měla byste něco vidět, když...“ umkl, obrátil se na mě a sjel mě očima.

„Když co?“ zaváhala jsem, zdali nemám raději zmlzet.

„Sama uvidíte a možná pochopíte,“ působil tajemně.

Zastavili jsme se. To, co jsem před sebou uviděla, mi vyrazilo dech. Ve vysoké, neudržované trávě bylo možno zřetelně rozpoznat množství kamenných náhrobků. Naprázdno jsem polkla a v obavách jsem na něj pohlédla. Vytušil, že čekám vysvětlení.

„Pojďte,“ vyzval mě.

„Co se s ní stalo?“ Vyzvídala jsem. „S tou ženou?“

„To se neví. Nikdo ji už nikdy neviděl. Jsme tady,“ zastavili jsme u jednoho z náhrobků. Muž poklekl. Následovala jsem ho. Odhrnul trávu a mlčky mě vyzval, ať pohlédnu na náhrobek. Jakmile jsem na něm uviděla zašlé fotografie, zastavil se mi téměř dech. Muž na fotografii byl ten stejný, který se mi v mé vizi, jak jsem si to označila, zjevil. O co horší bylo zjištění, že žena na fotografii jsem já. Na náhrobku byla vytesaná jména „Victor Wilson a Helena Beanettová“ včetně letopočtů. Rok úmrtí muže byl 1861, rok úmrtí ženy neznámý.

„Chápu, že to je šok. Pro mě to byl taky, když jsem vás uviděl. Byl jsem zde nedávno a fotil si ty náhrobky kvůli práci. Její tvář mi, nevím proč, uvízla v paměti. Takže když jsem vás našel před domem, vyrazila jste mi dech. To byl taky důvod toho, že jsem vás nepovažoval za šílenou, když jste mi vyprávěla, co se tam odehrálo,“ pousmál se ostýchavě, a otočil hlavu na trosky zlověstného domu.

Mně však do smíchu nebylo. Do široka rozevřenýma očima jsem upřeně hleděla na podobiznu dávno mrtvé ženy. Ač jsem tomu odmítala věřit, pomalu jsem si to zkoušela připustit. Je možné, že mě do domu vtáhla nadpřirozená síla? Jistě, vždyť jsem v něm už před více jak sto lety byla. Podoba s onou Helenou byla nezpochybnitelná, byla jsem to já. Můj dávný předek byla vražedkyně, která ze šílenství zavinila strašlivou smrt. Vrátila jsem se na místo činu. Žádaly duše těch mrtvých, které zabila, odvetu, jež by je zbavila věčného bloudění? Možná právě mé zoufalství bylo to, nač celý čas čekaly a co mě zachránilo před jejich pomstou.

To viktoriánské sídlo z první poloviny 19. století, které mi bůhví proč učarovalo, bylo přesně takové, jaké znám z gotických hororů. Temně strašidelné a zvědavě tajemné. Stála jsem před ním a obdivně jsem si jej prohlížela.

Šťastný konec

MAGDA ŠTRAJTOVÁ

Žili byli starý manželé, kteří měli čtyři děti. Měli tři syny a jednu dceru. Když už byli hodně starý, tak umřeli. Děti po nich zdědili každý jednu věc. Zdědili po nich chalupu, pole, koně, slepice a jehlu. Každý z nich si vybral jednu věc a tu poslední se rozhodli, že budou mít společně.

Nejstarší z bratrů, co se jmenoval Tomáš, si vzal pole. Rozhodl se takhle, protože si řekl, že jehlu by mohl ztratit, slepice a kůň časem umřou. Chalupu si nechtěl vzít, protože se domluvili, že jí budou mít společně a budou v ní společně žít. A proto se rozhodl, že si vezme pole. Druhý bratr, který se jmenoval Petr, se rozhodl, že si vezme koně a na něm se vydá do světa. Možná v tom světě pořídí dobře. Nejmladší z bratrů, který se jmenoval Janek, si vzal jehlu. A rozhodl se, že s ní bude šít boty a tak si bude vydělávat. A na jejich sestru zbyly slepice. Ona byla ráda. Prodávala vajíčka a tak si vydělávala. Jejich sestra se jmenovala Michaela.

Ňákou dobu si žili dobře. Slepice daly vajíčka. Na poli vyrostlo obilí. Nejmladší bratr ušil boty a ty pak na koni odvezl prodat.

Až jednoho dne na poli nic nevyrostlo. Slepice nedaly žádný vajíčka. Boty se přestaly prodávat. Navíc se mu ještě ke všemu zlomila jehla, takže se s ní už

nedalo šít. Trvalo to dlouhou dobu. Ještě, aby toho nebylo málo, tak k nim začala na zahradu chodit kuna. Snažili se s tím něco udělat, ale vždycky, když něco udělali, tak si kuna poradila. Do kurníku se vždycky dostala.

Jednou pořádně zavřeli dvířka, ale nevšimli si, že vzadu je díra a tou se tam kuna dostala. Pro změnu, když pořádně ucpali díru, tak zapoměli zavřít dvířka a kuna se tam stejně dostala. Jednou, a to bylo nejhorší, zapoměli zahnat slepice do kurníku. A tak jim kuna mohla sníst, kolik slepic chtěla. Za pár dní už neměli ani jednu slepici, protože jim je všechny kuna snědla a to se jí v tom snažili zabránit. Ale to nebylo ještě to nejhorší, to je teprve mělo potkat.

Jednoho dne začalo pršet. Pršelo a pršelo řadu dní. A oni bydleli u vody. Takže ani není divu, že se řeka rozvodnila a zatopila pole a bohužel i jejich dům. Byli rádi, když si vůbec zachránili holý život. Ani toho koně už zachránit nestačili. Když opadla voda, tak uviděli tu spoušť. Chalupu měli úplně rozbořenou, pole zaplavený, takže se na něm nedalo nic pěstovat. Peníze na opravu chalupy neměli. Takže jim nezbylo nic jiného, než jít o žebrácké holi. A to je konec pohádky se šťastným koncem.

Veselá tramvaj

MIKOLÁŠ ŠTRAJT

Markéta vždycky dělala všechno elegantněji než já. Začalo to už ráno při oblékání. I když si na sebe po ránu Markéta něco jen tak halabala hodila, vypadala v tom lépe než já, který po ránu deset minut rovnal límeček u košile a stejně jsem ho pak měl nakřivo. Šála leda byle omotaná kolem jejího krku byl vrchol nedbalé elegance, rozepnuté knoflíčky u kabátu svěží módní doplněk a rozcuchané vlasy nutně vzbuzovaly dotaz, který že kadeřník jí udělal tento krásný účes.

Elegantně i pila. Zatímco já do sebe lámal jeden tuplák piva za druhým jak na Oktoberfestu, Markéta elegantně upíjela víno. Zatímco já měl po alkoholu skelný pohled, Markétě krásně zčervenaly tvářičky a vypadala ještě přitažlivěji než předtím. Ona se opile smála a znělo to jak Loreta, zatímco já opilecky vrávorál jak agresivní fanoušek Lokomotivy Podhradí. A zatímco já sebou plácl do sedačky tramvaje a usnul jak dobře zavedený bezdomovec, Markéta spala v překrásné kompozici jak na obraze starých mistrů.

Jednou jsem ji takhle potkal. Jel jsem ráno do práce a v tom jsem si všimnul, že v tramvaji spí Markéta. Ve večerních šatech s kabelkou na klíně vsedě spala tak neuvěřitelně elegantním způsobem. Nechtěl jsem ji rušit, už proto, jak elegantně spala.

Potom jsem se s ní jednou bavil. Řekla mi, že jsem ji měl probudit (a příště ať to rozhodně udělám), že si to ráno díky usínání v MHD užila dost.

Začalo to předchozí večer. Markéta byla na vernisáži výstavy nazvané „Moderní pózy v klasickém sochařství“. Nebo to bylo obráceně, tj. „Klasické pózy v moderním sochařství“? No, asi je to jedno... Předmětem výstavy byly sádrové modely soch určených pro čerstvě rekonstruovaný park pod klášterem. V zadání bylo „zachytit ducha obyčejného života obyvatel města“ a musím říct, že se to vcelku podařilo. Byly to realistické sochy zachycující typické městské motivy – měly názvy jako „Kuřák před kanceláří“, „Dívka lakující si nehty“, „Dědek Denaturák v nádražním bufetu“, „Telefonující muž“, „Turista fotografující si kostel mobilním telefonem“, „Student rozdávající letáky u východu z metra“ či „Dívka koupající hrochy v řece“. Sochy byly docela povedené, autor měl minimálně dobrý pozorovací talent a dobře znal své město.

Markétě se ty sochy taky líbily. Neopatrně se o tom zmínila v skupince diváků diskutujících o směřování moderního sochařství. Její názor zaujal jednoho muže.

Dal se s Markétou do řeči a ten večer ji jednoduše nepustil. Ukázalo se, že je to autor oněch soch. Zřejmě ho přítomnost elegantní fanynky na jeho výstavě těšila. Po skončení vernisáže ji přemluvil, aby s ním a jeho přáteli pokračovala v blízkém baru, kde ji pak opíjel jabčákem.

A tady by bylo vhodné udělat takovou vsuvku týkající se realíí.

Každý národ má ten svůj nejlevnější alkohol. Oproti jeho významu (který je nepochybný) a jeho ceně (která je pochybná) bývá leckdy umělci opomíjen a není vystavován dostatečné úctě ze strany lidu. Třeba v Hlubočici tuto úlohu plní jablečné víno firmy Sady Nenastupovat, přezdívané též jabčák nebo někdy štrúdl. Jistě, co se týká kvality, najdete nepochybně vybranější nápoje, ale v kvantitě nemá jabčák konkurenci. Kolik básní vzniklo pod vlivem jabčáku, kolik dramát (nutno říct, že spíše těch životních) přivedl na svět jabčák?

Na konci večera, či spíše vlastně na začátku druhého dne, seděla Markéta v baru a byla už totálně opilá jabčákem. Společnost se pomalu rozcházela. Markéta slušně odmítla všechny umělcovy nabídky (například tu na přespání) a odebrala se na tramvaj.

Tramvaj přijela, Markéta si sedla, a jak tramvaj zavřela dveře a pomalu se rozjela, Markéta v tu chvíli usnula.

Mezi řidiči se tomu někdy říká „veselá tramvaj“ – noční spoj, jehož většinu cestujících tvoří lidé vracející se z hospody. Takovou tramvaj se pak linou alkoholové výpary a někdy i zpěv. Ale ani zpěv Markétu neprobudil.

„Neboj, chichichi, je to jen kousek,“ říkala Markéta sochaři před cestou. A teď ten kousek přejela a v hlubokém spánku mizela za řekou.

A zdál se jí sen. V tom stála tomu sochaři ze včerejška (nebo ze dneška?) modelem pro obraz. Jmenovalo se to „Zrození Venuše ve vířivce“. Markétě pak ze snu nejvíc utkvěla srašťelá kůže na patě, kterou z toho pózování ve vodě měla. Zrovna, když si na to stěžovala, někdo jí sáhl na rameno.

Někdo jí sáhl na rameno, ale to už nebyla ve vířivce ale v tramvaji. „Vstávejte slečno, přejela jste konečnou,“ budil ji šetrně tramvaják. Markéta se rozhlídla, a když si uvědomila, která bije, řekla jen tiše „Děkuju“ a vystoupila. Tramvaják zavřel dveře a popojel z výstupní zastávky.

Sídlíště Modřínová? Takže to přejela z konečné až na konečnou. Výborně. Přešla z výstupní zastávky na

nástupní a podívala se na jízdní řád. Výborně, za pět minut jí jede spoj zpátky.

Tramvaják otevřel dveře a šel si dát cigaretku před další cestou. S rozkoší vdechoval čerstvý noční vzduch, nikotin, dehet a všechny tyhle látky z cigarety, co vám z plic udělají špatně vypadající hromádku neštěstí. Všiml si Markéty, čekající na nástupní zastávce, a pokynul jí; opětovala mu to úsměvem. Tohle byla další věc, kterou bych si nemohl dovolit. Kdybych já usnul v tramvaji, budil by mě tramvaják s podezřením ve tváři. Na nástupní zastávku by se pak za mnou mračil. Nejsem zkrátka hezká holka.

Markéta si prohlížela zastávku. Na svůj věk ta zastávka vypadala nějak zničeně. „Taky to mohli udělat líp, když už to stálo takový prachy,“ pomyslela si Markéta. Tato tramvajová trať byla totiž stará sotva rok. Její stavba byla spojená s podezřením z korupce, ale nutno říct, že většinu peněz spolýkala související přeložka železniční tratě, spojená se stavbou nového mostu, což bylo pro otevření Modřínové pro tramvaje podmínkou.

Tramvaják dokouřil, nastoupil, zavřel dveře a přešel k nástupní zastávce. Tam nechal Markétu a pět opylých místních výrostků nastoupit. Pak zazvonil a rozjel se a Markéta v tu chvíli opět usnula. Zdál se jí opět sen.

V tom snu opět seděla tomu sochaři ze včerejška modelem pro obraz. Jmenovalo se to „Dáma s hranostajem“, ale protože v tom parku pod klášterem, kde se obraz maloval, hranostajové nežijí, musela si Markéta vystačit s veverka, kterou sochař chytil. Veverka ale nebyla dobrá modelka – Markétě se v náručí stále vrtěla a vzpínala a jako vrchol všeho jí ta mrcha chlupatá začala jíst korále. Markéta se jí už už chystala okřiknout, ale vtom jí někdo zatleskal před obličejem. „Vstávejte, slečno, konečná!“ oznamoval jí pobaveně tramvaják. – „Děkuju,“ vyhrkla a vystoupila.

Konečná Nové divadlo – výborně, tak to přešla zase zpátky na místo, odkud vyjela. Rozhlídla se – ano, pěšky to už má odsud blízko domů – jen kousek ulicí a pak podchodem pod Východním nádražím a nakonec po schodech na Větrnou hůrku. Ale těch schodů je tolik! To bude lepší, když si kousek popojede, třeba k Lípě, a pak se seveze do kopce autobusem.

Tramvaj zazvonila, Markéta nastoupila. Tak, a teď jen nepřejet.

Snažila se neusnout, zatímco jí před očima ubíhaly zastávky: **Východní nádraží**, **U korálkovny**. Teď jen zavřít oči. **Ústřední archiv**. Oči se jí mhouřily.

Tramvaj vjela na most přes řeku. Výborně, jen zavřít oči ani na chvíli... A oči se Markétě samy zavřely.

Když člověk usne, plyne čas jinou rychlostí, takže když Markéta oči otevřela, nejenom že přešla most, ale taky svou zastávku a vlastně byla v úplně jiné čtvrti. „Pod hrází“ zahlásila tramvaj. Markéta spěšně vystoupila a chvíli se rozhlížela, co jako dál. Rozhodla za ni tetička náhoda – z opačného směru se blížil další spoj.

A tady by bylo vhodné doplnit takovou malou vsuvku. V Markétově¹ – městě, kde se odehrává náš příběh, jsou denně v provozu čtyři tramvajové linky. V noci pak jezdí jen dvě – 4N v úseku Nové divadlo – Sídliště Modřínová, jejíž trasu už Markéta tuto noc projela, a 3N, jedoucí v úseku Lázně – Suchá Ves, do níž právě nastoupila.

V tramvaji bylo příjemně teplo, zrychlovač pod podlahou si poklidně broukal a tramvaj se rytmicky kolébala vyježděnými kolejiemi. Až Markétu ukolébala.

A opět se dostala do snu. A opět seděla modelem. Seděla na zídce, za ní kouřily parní lokomotivy. Ano, tohle byla obdoba Nádraží Saint-Lazare od Édouarda Maneta. Až na to, že byla jen na Východním nádraží a malířem nebyl Manet, ale jen ten sochař ze včerejška. Navíc ani tenhle obraz nebyl povedený, neboť mezi Markétou a malířským plátnem neustále procházeli nosiči zavazadel, cestující a železničáři. Nakonec se odkudsi zjevil nějaký příslušník modré armády se slovy: „Tady nemůžete takhle sedět a spát.“

Ale to už nebyla na Nádraží Saint-Lazare, ale na konečné tramvaje v Suché Vsi. Opět ji budil tramvaják. Tenhle se ale netvářil pobaveně jako předchozí. Markéta se kuňkavě omluvila a vystoupila. Pohled na jízdní řády ji příliš nepotěšil – bude tu dvacet minut čekat. Tak se šla trochu projít.

Každá země má své specifické zvyky, co jinde nenajdete. Například v Hlubočici jsou to díry v plotech. Je jich spousta, všichni o nich vědí a nikdo s tím nic nedělá. Existuje teorie, podle které jsou to únikové cesty místní domobrany. Markéta jednu takovou díru v plotě šla navštívit.

Byla to legendární díra. Vedla skrz plot ohraničující areál koupaliště. Kolika klukovin a lumpáren byla tato díra svědkem? Kolik neobvyklých předmětů tudy bylo na koupaliště přineseno? Kdo ví, jistě je jen to, že Markéta odkryla pletivo a vstoupila dírou do areálu koupaliště. Procházela ztichlým areálem, míjela prázdné pláže a zavřené stánky. Na houpačkách se nikdo nehoupal, ve sprchách se nikdo nesprchoval, pouze támhle jakýsi medvěd, nebo co to bylo, lovil zbytky z koše

¹je to jen shoda jmen, Mariím z Marienbadu se taky nikdo nesměje

u stánku s langoši a jedl je. Nechala ho jíst.

Pak ale zaslechla šplouchání a na zřešelé vodní hladině zahlédla jakýsi pohyb. Nejprve si myslala, že se jedná o nějaký páreček otužilců užívajících si koupel při měsíčku, to díky zmíněné díře nebylo zas tak vzácné. Pak si ale všimla, že jsou to dvě ženy. Ne dvě, tři nebo čtyři. Pak začaly vylézat z vody. Markéta si všimla, že na sobě nemají plavky, ale něco, co vypadalo jako vodní rostliny. Ne, to byly vodní rostliny. Jejich plet v tom nočním světle vypadala zeleně. Ne, ona prostě byla zelená. Ty ženy měly zelenou plet.

Markéta strnula. Absinth přece včera nepila, tak by neměla vidět zelené víly... V tu chvíli ji přepadl strach z neznáma, strach, který měly z přírodních sil generace jejích předků. Lekla se a utíkala. Vyplašila medvěda, nebo co to bylo, a ten s prchajícím langošem utíkal pryč. Markéta prolezla dírou ven a zahrnula za sebou pletivo.

Vrátila se na tramvajovou smyčku. Tady ještě člověk pomocí elektřiny držel přírodu ve svých rukou a pomocí světla plašil všechna strašidla.

Od řeky sem foukal studený vzduch, tramvaják schválně zavřel všechna okna a na jeho výrazu bylo vidět, že si v tramvaji příjemně zatopil. Spokojeně pojídal čokoládovou tyčinku a Markétu v tu chvíli ovanul mráz od řeky. Dostala hlad a byla jí zima. Závíděla tramvajákovi, že je v teple s jídlem.

Pak tramvaj přijela na nástupní zastávku, cestující nastoupili a jelo se.

Tramvajová trať do Suché Vsi má venkovský charakter. Vede mimo silnici po náspu mezi řekou a písčivkami. Ani řeka ani písčivky v noci nesvítí, a tak byla za oknem tma a v tramvaji teplo – ideální podmínky na spaní. Markéta tak usnula než bys řekl šve... chrrr...

Ve snu se opět dostala do Manetova obrazu, tentokrát se stala barmankou v baru ve Folies-Bergère. A pochopila ten melancholický výraz, který ta žena na obraze měla. Bar byl před krachem. Nájmy v centru byly vysoké, na místní byl bar příliš drahý, turistů jezdilo rok od roku míň. K tomu měl majitel dluhy a snažil se z podniku vytáhnout každou Stelu², co šla. Zákazníci se do baru chodili bavit, zatímco bar řešil existenční potíže.

A zatímco Markéta spala, vstoupil jsem do příběhu já – vypravěč a spisovatel. To se tak často nestává, aby do příběhu vstoupil spisovatel. Vstoupil jsem do tramvaje a jak tramvaj šplhala Zamenhofovou ulicí, všiml jsem si, že v ní spí Markéta. Ve večerních šatech s ka-

²místní měna v Hlubočici

belkou na klíně spala vsedě tak neuvěřitelně elegantním způsobem. Nechtělo se mi ji budit, už proto, jak elegantně spala. To už jsem ale psal dříve, dodám tedy jen, že jsem se se spící Markétou svezl na zastávku „Průkopnická“ a pak jsem vystoupil a odkráčel do práce.

Markéta spokojeně spala dál. Ale na konečnou tentokrát nedojela. Probudilo ji strašlivé zvonění, tramvaj zvonila jako o život.

Markéta otevřela oči. Zprvu nechápala, co se děje. Venku už bylo světlo. Tramvaj stála a zvonila a cestující se rozmrzele rozhlíželi.

Ano – nějaký chytrák zastavil dodávku tak, že zasahovala do kolejí. Pak se objevil řidič s omluvnou „nójono“ gestikulací, nastoupil do dodávky a uvolnil cestu. Tramvaj se rozjela, ale Markéta už neusnula. Na příští zastávce vystoupila.

Ze zastávky „U kocoura“ byl výhled na Větrnou hůrku, čtvrt, kde toho času Markéta bydlela.

Na pohled to bylo kousek, ale to bylo jen na pohled. Ve skutečnosti byl Markétin byt oddělen od místa, kde stála, širokým údolím. „Mít tak křídla! To bych to údolí přeletěla,“ pomyslela si Markéta.

Křídla ale neměla, a tak byla nucena opět nastoupit do tramvaje a přepravovat se jako běžný smrtelník. Protože však měla usínání dost, raději celou cestu stála.

Na Větrnou hůrku tramvaje nejezdí, a tak byla Markéta nucená přestoupit na zastávce U lípy na autobus. Byla už z té okružní cesty po městě unavená, tak si sedla. Přece za ty tři zastávky neusne, říkala si.

Mýlila se. Opět usnula.

Ve snu byla na Snídani veslařů, té od Renoira. Společnost jí dělali lidé, se kterými strávila včerejší večer a dnešní ráno. Všichni se skvěle bavili a Markéta si povídala s tím sochařem ze včerejška – ze dneška o umění.

„...mě se ty vaše sochy líbí, říkám to upřímně. Nevím proč, ale líbí,“ chválila ho. – „To mě těší,“ rozpačité se usmál. Ve snu byl méně opilý než ve skutečnosti. „A... jaké sochy se vám třeba nelíbí?“

Markéta se napila vína. Vzala si hrozen a zamyslela se. „Třeba sochy od Kašpárka... Jsou takové hrubé a vulgární, nemají vůbec žádné výtvarné zpracování. Nejsou hezké.“ – „Ale... sochy přece nemusí být hezké,“ začal sochař a pokračoval: „Třeba zrovna Kašpárek je dobrý v tom, jak posouvá hranice vnímání a vyvolává diskuzi. Sochy přece nemusí být jen hezké.“

Napil se vína a pokračoval dál: „Víte, jaké sochy byly v parku pod Klášterem původně?“ – Markéta se zamyslela, ale nakonec jí nezbylo než zavrtět hlavou. – „Já si to taky dlouho neuvědomoval. Žádné sochy

jsem si z toho parku neuvědomoval, tak jsem se tam šel podívat. A tam mi to došlo – všechny ty staré, rozbité prolézačky, kde jsme si jako děti hráli, byly ve skutečnosti futuristické sochy.“ Vysvětlil.

Zelí.

„A jaká socha se vám od Kašpárka líbí nejvíc?“ otázala se Markéta. – „Asi Pomník starých časů.“ – „Ale vždyť to vypadá jako klepadlo na koberce...“ – „Mýlíte se, to je klepadlo na koberce.“

Zelí, zelí.

V tom jejich debatě vyrušilo volání běhu řeky: „Sakra! Někdo nám odvázal lodě!“ A v tu chvíli se celá snídaně veslařů sebrala a pustila podél proudu nahánět uplavané lodě... .

A v tu chvíli se Markéta probudila a zjistila, že je v autobuse ujíždějícím z města pryč.

Zelí, zelí, za okny bylo rozlehlé zelné pole až po obzor. Autobus ujížděl pryč z města a vezl jedinou cestující – rozespálou Markétu.

Zelí, zelí, samý zelí.

A než se Markéta stačila rozkoukat, autobus ohlásil zastávku příznačně nazvanou „Zelňáky, pole“ a „konečná zastávka, prosíme vystupte.“

Vystoupila. Autobus zavřel dveře a potouchle ujel.

Markéta přešla na zastávku v opačném směru a tam zjistila nepříjemnou skutečnost. Ocitla se na jedné z těch zastávek v polích za městem, kam autobus zabloudí jen jednou za dvě hodiny a podle všeho jenom

omylem. Navíc bylo dopoledne, což znamenalo další hodinu čekání na spoj.

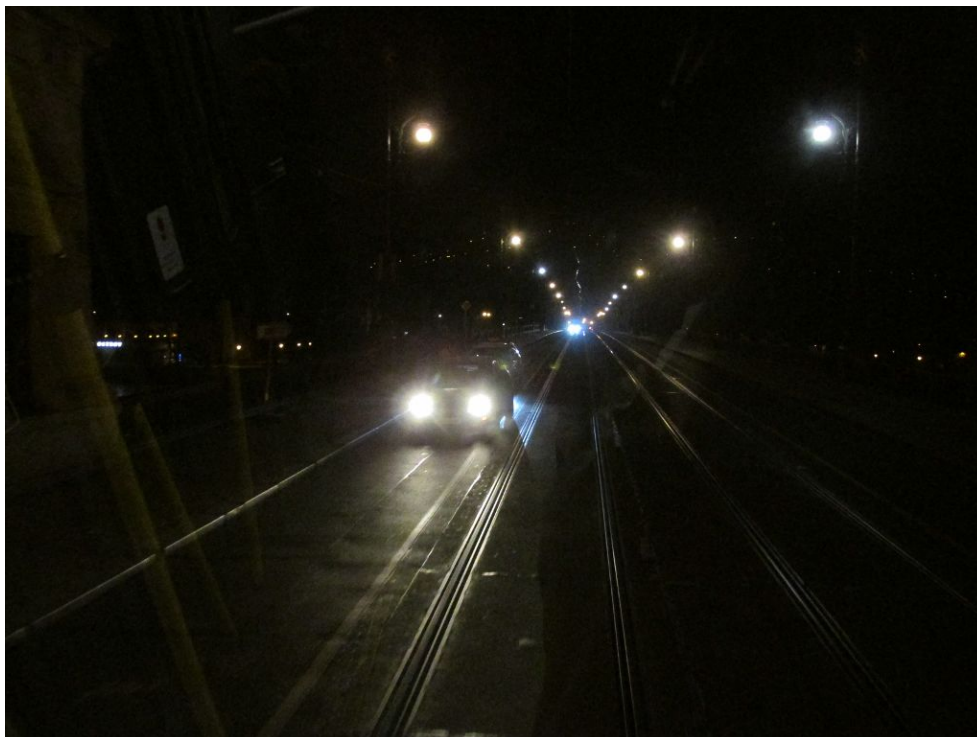
Nejprve chtěla odejít pěšky, jenže začínající vedro, zelí táhnoucí se k obzoru a fakt, že byla dobrých deset zastávek od města, ji přesvědčily, aby raději zkusila stopovat.

Poté, co jí nezastavila jedna sanita, pohřebák a odvoz fekálií, jí zastavilo auto se státním znakem a nápisem „Správa vodních toků“. „Kam to bude?“ zeptal se řidič. – „Domů,“ vydechla. – „A to je kde?“ – „V Markétově...“ – „Tak si nastupte, hodím vás tam.“

A jak Markéta nastupovala, všimla si, že přístřešek zastávky, který jí doposud chránil před začínajícím dopoledním vedrem, není taková ta obyčejná skládačka z plechu ale bohatě zdobená, malovaná a vyřezávaná pseudo-rustikální stavba. Aby to snad nakonec nebyla nějaká maskovaná socha... .

Nechala sochu sochou, zelí zelím a během cesty se začala bavit s řidičem. Jmenoval se Hugo Potápka, byl to úředník správy vodních toků, přeborník ve hře Hledání min a povídal si s Markétou o blízkosti lidí. Ale na to má vlastní povídku. Markéta do té jeho povídky přišla až nakonec a stejně tak i on do povídky o Markétě.

Auto zmizelo za obzorem, zastávka Zelňáky, pole, opět osiřela a zůstal jen vítr prohánějící se zelím. Markéta po dlouhých pěti hodinách dorazila domů a tím končí tato povídka.

*Snažila se neusnout, zatímco jí před očima ubíhaly zastávky: *Východní nádraží*, *U korálkovny*. Teď jen nezavřít oči.*

Myšlenky s ručením omezeným IV

DAVID HROMÁDKA

Následující myšlenky nemusejí být v žádném smyslu pravdivé. Předkládám vám je jako výplody své duše bez jakékoliv záruky, dokonce bez implicitní záruky pochopitelnosti. Jsou to myšlenky s ručením omezeným.

- Svoboda není pro děti, protože vyžaduje zodpovědnost.
- O vaše starosti nikdo nestojí. Ani vy ne.
- Pravda je všude kolem nás, ale ne v naší hlavě.
- Příběhy nemají žádné pevné ohraničení; pokračují, i když už o nich autor nepíše a čtenář jim nevěnuje pozornost.
- Znáte knihu či film, který/á by uměl/a naslouchat?
- Svoboda je v rozporu s rovností, tolerance s pořádkem, globalizace s pluralitou, otevřenost s bezpečností a jin s jang.
- Je posedlost pohlavím zakotvena spíš v jazyce a mentalitě, nebo v libidu?
- „Ve dvou je to o tolik lepší...“ řekla kolejnice.
- Každý režim skončil v důsledku své neschopnosti skutečně řešit některé problémy a snaze je tabuizovat.
- Nevzpomínám si, že bych měl někdy problémy s pamětí...
- Je na ní něco ženského?
- Kultovním je pro ni takové dílo, které má ráda a které má významné místo v jejím životě.
- Láska, ta pomine nebo se krutým osudem změní v nenávist. Jen závislost, ta všechno přetrvává. Když jeden člověk nemůže žít bez druhého...
- Nová verze naší aplikace přináší mnoho převratných vylepšení. Rozhodli jsme se ovšem ponechat původní číslo verze, protože jsme si nebyli jisti, zda jeho změna nerozbiže stávající funkčnost programu.

Nemám inspiraci

JARMILO FLAKOVÁ

Nemám inspiraci
 Jak snív v dějinách se ztrácí
 Na stromečku hvězda
 A mně už se nezdá
 Že jsi blíž
 Na co myslím, víš
 Máme prázdné dlaně
 O Vánocích

Jak si pejsek s kočičkou dělali k svátku dort

JOSEF ČAPEK

Z knihy Povídání o pejskovi a kočičce, jak spolu hospodařili a ještě o všelijakých jiných věcech

Pejsek měl mít zítra svátek a kočička narozeniny.

Děti to věděly a chtěly pejška a kočičku nějak k svátku a k narozeninám překvapiti. Přemýšlely, co by pejskovi a kočičce daly nebo udělaly; pak si vzpomněly a řekly:

„Víte co, děti? Uděláme pejskovi a kočičce k svátku dort!“

Jak řekly, tak udělaly. Vzaly si na to formičku a uplácaly pejskovi a kočičce z písku krásný dort; navrch daly pět pěkně bílých kamínků, to byly jako mandle, a dort byl jako opravdivý.

Donesly ho kočičce a pejskovi. „Tu máte, přinesly jsme vám k svátku a k narozeninám dort. Je moc dobrý; můžete si ho celý sníst.“

Pejsek s kočičkou si dort vzali, dělali nad ním „Ňamňamňam, ten je dobrý, ten se vám povedl,“ a dělali, jako by ho jedli. „Děkujeme vám,“ řekli dětem, „takovýhle dort jsme jakživi nejedli.“ Děti z toho měly radost a šly domů.

„Škoda, že pejskové a kočičky písek nejedí,“ řekl pejsek kočičce, když děti odešly, „takový krásný dort, to bych si na něm nějak pochutnal! Jestlipak víš, že jsem nad ním dostal náramnou chuť na nějaký opravdický dort. Ale musel by být opravdický, povídám!“

„Také jsem dostala chuť na opravdový dort,“ řekla kočička. „Víš co, však když mám zítra narozeniny a ty svátek, měli bychom si nějaký dort udělat! Jenomže nevím, jak se takový dort dělá.“

„To nic není,“ řekl pejsek, „to je lehké, to já vím, jak se takový pravý dort dělá! To se do takového dortu dá všechno, co je k jídlu nejlepší, všechno, co nejraději jíš, a pak je ten dort nejlepší. Když tam dáš takových nejlepších jídel pět, tak je pětkrát dobrý, když jich tam dáš deset, tak je potom desetkrát dobrý. Ale my si jich tam dáme sto a budeme mít stokrát dobrý dort!“

„To je pravda,“ řekla kočička, „uděláme si takový nejlepší dort.“

Pejsek a kočička si vzali zástěry a pustili se do vaření.

Vzali mouku, mlíčko a vejíčko a míchali to dohromady. „Dort musí být sladký,“ řekla kočička a nasypala do toho cukr. „A trochu slaný taky,“ řekl pejsek a dal tam sůl. „A teď tam dáme máslo a zavařeninu,“ řekla kočička. „Zavařeninu tu ne, tu já nerad,“ povídal pejsek, „dáme tam místo zavařeniny syreček, ten já tuze

rád.“ Tak tam dali několik syrečků. „Mně se zdá, že je málo mastný,“ řekla kočička, „musíme tam dát několik špekových kůží.“ – „A oříšky, abychom nezapomněli,“ řekl pejsek a nasypal tam kornout oříšků. „Oříšky jsou dobré,“ schválila to kočička, „ale měla by tam jistě také přijít okurka,“ a dala tam okurku. „A kosti,“ zvolal pejsek, „musíme tam přece dát nějaké kosti!“ Tak do toho dortu dali hodně kostí. „A přece nějakou myš, myši já tak tuze ráda!“ vzpomněla si kočička a dala do dortu čtyři myši. „Tak, a teď několik buřtů hodně pepřovatých, to je něco pro mne,“ řekl pejsek a dal tam několik buřtů. „A teď to hlavní!“ povídala kočička, „přece šlehanou smetanu tam musíme dát!“ Dali tam plný hrnec smetany. „A trochu cibule,“ řekl pejsek a dal tam cibuli. „A čokoládu,“ řekla kočička a přidala do toho čokoládu. „A omáčku!“ napadlo pejskovi, i dali tam omáčku.

Tak do toho svého dortu dávali a míchali všechno možné, dali tam i česnek a pepř a namíchali tam sádlo i bonbóny, škvarky a skořici, krupičnou kaši a tvaroh, perník a ocet, kakao a zelí, jedlou hlavu z husy a hrozinky, inu všechno možné do toho dortu dali, jen chleba tam nedali, protože pejskové a kočičky chleba zrovna tuze moc rádi nejedí.

Když to všechno smíchali a rozmíchali, byl z toho dort tak veliký jako kolo u vozu. „Panečku, to bude veliký dort, to se nějak najíme!“ chválili si to, „a teď to dáme péci.“

Dali dort péci a těšili se na to, až bude upečený. Kouřilo se z toho, bublalo to, prskalo a syčelo, škvířilo se to, syčelo to a šla z toho pára, smažilo se to, a připalovalo, kypělo to a přetévalo, a čmoudilo to, jako kdyby se staré hadry pářily.

Když se jim dort zdál dost upečený, dali ho před dveře, aby vychladl. „Víš co,“ řekla kočička pejskovi, „a když byly ty děti tak hodné, že nám přinesly ten svůj dort, tak my je zas pozveme na ten náš dort.“

„Tak pojď,“ řekl pejsek, „půjdem ty děti pozvat.“

Vzali se za ručičky a šli ty děti pozvat. Děti byly v zahrádce před domem a hrály si tam s kuličkami. Pejsek s kočičkou je pozvali na dort a chvíli si s nimi pohráli s kuličkami a potom ještě s míčem a trochu s kostkami.

Ale zatím šel kolem toho dortu jeden zlý pes, a jak ten dort vychládal, zavonělo mu to do nosu všelijak.

„Ha ha haf,“ pomyslel si ten zlý pes, „tady mně to nějak voní, to bude asi něco na můj zub!“

Čichal, čichal, čichal, až se toho pejskova a kočiččina dortu dočichal. „Ha ha!“ řekl, když se toho dortu dočichal, „tady to je, to si dám!“

A tak se ten zlý pes pustil do toho dortu. Hltal a hltal, až mu v očích slzy stály, jak byl ten dort uvnitř ještě horký, hltal, až se při tom několikrát zakuckal, hltal a hltal, až ho celý dohltal. Pak na to vypil ještě celou konev vody a odvalil se pryč.

Když si pejsek a kočička s dětmi dost pohráli, vzpomněli si na ten dort. Tak se vzali všichni za ruce a šli se podívat, jestli už ten dort dost vychladl. „Panečku, to si, děti, pochutnáte,“ řekli pejsek s kočičkou, „to ani nevíte, co jsme tam všeho dobrého dali!“

Došli: dívají se a – co to? – dort je pryč! „Jémine,“ řekli pejsek s kočičkou, „dort je pryč, někdo nám jej vzal!“ Dívají se a dívají, a vida! tamhle pod keřem leží veliký zlý pes a tuze heká. Moc se tím dortem přejedl a teď je mu špatně. Ukrutně ho bolí v bříše. „To to bolí, to to bolí!“ naříkal ten zlý pes, „to jsem si dal, co ono to bylo v tom dortu všechno namícháno, že z toho mám takové ukrutánské bolení!“

„Heč, to máš z toho,“ řekl pejsek, „měls toho nechat, když dort nebyl tvůj!“

„Víš, pejsku, já si z toho nic nedělám, že nám ten zlý pes snědl ten dort,“ řekla kočička, „třeba by nám

po tom našem dortu také bylo špatně a svátek a narozeniny bychom měli zkažené.“

„To je pravda,“ řekl pejsek, „jen ať naříká a heká, ten zlý pes, patří mu to, ale já mám hlad, tuze bych jedl, ať je to co je! Ale my doma docela nic k jídlu nemáme, všechno jsme dali do toho dortu. A já na svůj svátek bych přece jen nechtěl mít hlad.“

„Nic si z toho nedělejte, pejsku a kočičko,“ řekly děti, „pojdte k nám a my vám dáme od našeho oběda.“

Tak šel pejsek s kočičkou k dětem k obědu. „Poďte, děti, jíst!“ volala na ně už maminka, a děti řekly: „Maminko, tady ten pejsek má svátek a kočička narozeniny, musíme jim také něco k obědu dát.“ Tak dali kočičce a pejskovi od oběda; dali jim polívečku a bylo také masíčko a bramborové knedlíčky. A ještě kousek koláče od včerejška někde pro ně maminka vyšťárala.

Kočičce a pejskovi to tuze chutnalo. Poděkovali dětem za oběd a šli spokojeně domů. „To jsme se na náš svátek a na naše narozeniny poměli!“ libovali si. „Takový dobrý oběd! A ani trošičku nás po něm bříško nebolí.“

Došli domů a ten veliký zlý pes tam ještě v houští hekal a naříkal. Oni šli po tom dobrém obědě spát, a libovali si, jak se jim ten svátek a narozeniny přece jen nakonec vydařily.

A ten zlý pes po tom jejich dortu hekal a naříkal v tom houští ještě celých čtrnáct dní.

Kočkopsí umíráček

DAVID HROMÁDKA

V hale je rušno. Redaktoři se příjemně baví. Z reproduktorů zní hlas Hany Zagorové: „Navěky zůstane pouze čas. Neuvěřím, že je pravda věčná, po noci ráno že přijde zas a na nebi slunce že svítí.“¹ Nikoho nenapadne se nad těmi slovy zamyslet. Náhle vejde *Hrobař novin* v obnošeném šedém saku, které už nosil jako manažer desítek časopisů². Pokyne sekretářce, aby ztlumila hudbu. Ta to udělá.

Hrobař přednese patetický projev. Ukloní se a odchází. Sekretářka opět zesílí hudbu, teď hraje *Girls Just Wanna Have Fun* od Cyndi Lauper. Každý se dál stará jen o to, kdy mu skončí jeho osmá hodina. Osmá hodina pracovní doby. Dnes se viděli naposledy. Dojde jim to až zítra, až se probudí. Navenek. Ve skutečnosti jim to nedojde nikdy.

Tak vypadá konec časopisu ve fantazii. Skutečnost je o mnoho drsnější a krutější. Člověk není tím, čím ho vychovali, aby si přál být. Není počítačem, který stačí vhodně naprogramovat a zásobovat energií a bude dělat cokoli. Není univerzálním strojem, jehož efektivitu lze neomezeně zvyšovat zapojením online aplikací do jeho výchovy v dětství. Člověk během svého života prochází sérií změn, na které má určitý vliv, ale ne rozhodující. (Z tělesných k nim patří třeba růst prsů či mutace hlasu, ale ty psychické jsou neméně důležité, byť nejsou vidět.) Některé z nich přijme s radostí, jiné s odporem; některé mu přinesou úzkost a strach z neznáma, jiné štěstí a spokojenost; s některými se třeba

nedokáže vyrovnat a v bezradnosti či pomýlenosti pak ubližuje svým nejbližším, aniž by se za to cítil odpovědný. Před dalšími zase člověk utíká a vyčerpává se vnitřním bojem v naději, že jim unikne.

Všechny tyto změny se promítají do činností, kterými se člověk zabývá. Někdy jen přechází k jiným způsobům, jakými svoji činnost vykonává; jindy nastane doba, kdy si uvědomí, že je čas předat tuto činnost dalšímu, zpravidla mladšímu. Jsou však činnosti, které jsou natolik spjaty s konkrétními lidmi, že je předat nelze nebo to není třeba, protože by to bylo neúčinné. Zdá se, že tvorba *Neslyšného kočkopsa* k nim patří.

Jménem redakce *Neslyšného kočkopsa* tedy děkuji autorům, kteří kdy do tohoto časopisu přispěli, jmenovitě Anně Benešové, Jarmile Flakové, Kateřině Hrabánkové, Davidu Hromádkovi, Janě Hykešové, Janě Nagyové, Vladimíru Němcovi, Mikoláši Štrajtovi, Anně Štrajtové, Magdě Štrajtové a Jakubu Tomašíkovi. Zvláště děkuji Dominice Izákové za ilustrace, které dodávaly *Neslyšnému kočkopsovi* jedinečný výtvarný styl. A in memoriam děkuji také Josefu Čapkovi, Karlu Čapkovi a Boženě Němcové za jejich literární díla uveřejněná v rubrice *Knihovnička Neslyšného kočkopsa*.

Říká se, že novináři (včetně redaktorů časopisů) jsou mistři v psaní dlouhých článků, z nichž se čtenáři nedozví to nejpodstatnější – co se vlastně stalo. Dovolím si tentokrát udělat výjimku a v poslední větě vám to sdělit: Tímto číslem *Neslyšný kočkopos* končí.

¹Píseň „Navěky zůstane pouze čas“.

²Např. *Duch český*.